

Dóci képek 1955-ből

(Egy kultúrotthon avatásakor)

Homokot szitálnak arcomba
Játékos, bárány kis szelek.
A frissen ásott virágkertben
Szorgalmas méhek döngenek.

Faluszéle. Odébb a házak.
Itt tér szélesül. Jegenyék
Hajlonganak, fülelve hallják,
Mit zenél fönt a vezeték.

Jobbra csonka házsor piroslik.
Néhány gunyhó is meglapul.
Talpra gunyhók! sosem vigyázza
gondotok többé vizsla úr.

*

Játékos, bárány kis szelek
Hangokat dobálnak felém.
Lányok hangja, fátyol hegedük, —
Bőgő brümmog, mint vén legény.

Gyerekdal csattan hirtelen,
Fölcsap, a fák fölött lebeg,
Úgy oszlik szerte, harmatozva,
Hogy földobbannak a szivek.

A házak közül kigyózva-ömlik
Elő az ünneplő tömeg:
— Hegedük, zászlók, agg anyókák,
Legények, s. fúrge gyerekek.

*

A frissen ásott virágkertben
Muskátlík, szegfűk, violák,
Puha illatuk mosolygósan
Hintáztatja a rózsáig.

Az iskolában — idén épült
Az is — most csend ül csendesesen.
Kondúl a széles, nagy folyosó,
Ha lépünk egyet idebenn.

A tanteremben gyerek olvas
— Éneklí a vers ritmusát.
A költő képe mintha élne,
Hallgatja a vers ritmusát.

(→A földesúr, akinek sérvig
emeltek tönköt, gabonát
csákányosokkal puszta tért nyit,
szétveret falut és tanyát.)

Ez a falu volt. Harminc éve! —
Kicsivel több, vagy kevesebb?
— Egy asszonyra rádült a ház,
Épp szedte ki a kenyeret.

Szorgalmas méhek döngenek,
Teszik, amit a lét kiszab.
Terhes, zümmögő életükben
Sehol egy henye pillanat.

Így élt az ember hajdanán
Itt, hol az elnyűtt öntudat
Föl-fölnyögött, ha megszántotta
Keserű élű indulat.

Így élt. A robot, mint a békó
Megtörte nemes álmait.
Királyfiakról szóló szép mesékben
Rebbsent csak néha föl a hit.

*

Faluszéle. Odébb a házak,
De itt lesz majd a főtere.
Ha dolgavégezetten erre
Ballag a jövő embere,

S dörmögni is fog, mert soha
Nem elég az elérhető,
Gondol-e arra, milyen sir volt
E tájék, milyen temető,

És mennyi merész álom kellett,
És milyen szívós akarat,
Amíg a nyomor telephelyén
Fölnőttek ezek a falak?!

*

Úttörők hangja cseng csörögve
»Sej, haj, úttörőnek lenni mindig jó«
A kultúrotthon színpadán most
Először hangzik nótaszó.

Aztán színészek — meghatódva
Mondanak verset, éneket.
Rég elfelejtett népdalokkal
Köszöntik az új életet.

Nézök, szereplők összeforva
Érzik, mily nagy e pillanat.
Ezeresztendős sötétségből
Léptünk ki néhány perc alatt.

Kultúrotthont avattunk Dócon.
Itt, ahol sohse olvasott
Intézőné nagyságán kívül
Asszony, se ember — hírlapot.

Kultúrotthon, könyvek, kémcsövek,
Színjáték, báli muzsikák! —
Itt leli meg az ember végre
Emberi, igaz otthonát!